

Kulturupplevelser i Glasriket

11–12 juni 2025

Färden går till östra Småland och platser med rik och välkänd glasbrukshistorik. I Kosta blir det guidning i glashyttan samt i byggnadsminnet Bruno Mathssons Glashus, en radhuslänga ritad av den berömde möbelformgivaren. I Orrefors besöker vi bland annat ortens glasmuseum, där föreningen Glasrikets skatter driver en utställning med Orreforsglas från olika epoker, samt det nya besöksmålet Orranäs Glasbruk, etablerat 2017. I Örsjö visar Micke Johansson sin tillverkning av konstglas och vi blir guidade i ortens imponerande rundkyrka, ritad av Emil Langlet. Logi på Stora Hotellet i Nybro, nyrenoverat i art déco-stil och med berömd Stadshussal. Som reseledare medföljer KUS-medlemmarna Gunilla och Leif Abrahamsson.

Onsdag 11 juni

07.30 Avfärd från Ängelholm. Busskaffe vid Moasjöns rastplats

11.00 Ankomst till Kosta. Promenad till glashusen.

Guidning i Bruno Mathssons Glashus. I början av 1950-talet fick Bruno Mathsson av Kosta glasbruk uppdraget att rita en utställningshall för brukets konstglas. Mathsson var främst känd som designer och möbelformgivare men hade också verkat som arkitekt. Nästa uppdrag i Kosta blev att rita en radhuslänga med fem lägenheter avsedda för glasbrukets anställda, huvudsakligen mästare och högre tjänstemän. När den nära hundra meter långa längan, Bruno Mathssons Glashus, invigdes 1956 var det med en revolutionerande arkitektur. Borta var väggen mellan kök och vardagsrum och hela väggar av glas mot husens baksida ville ge närhet till naturen. Golven i samtliga rum belades med Kostas egen glasmosaik.

I slutet av 80-talet såldes fastigheten och den fick sedan förfalla under ett antal nya ägare. 2006 exproprierades längan av staten och blev föremål för restaurering. Den blev förklarad som byggnadsminne av Länsstyrelsen 2007 i samband med en återinvigning.

12.30 Gemensam lunch på Brukscaféet

- 14.00 **Guidad visning av Kosta Glasbruk.** I början av 1960-talet fanns 40 glasbruk och mellan 4 000–5 000 anställda i Glasriket, dvs. de nuvarande kommunerna Emmaboda, Lessebo, Nybro och Uppvidinge. Nu finns tre större glasbruk med industriell produktion kvar – Kosta, Målerås och Skruf.
- Kosta Glasbruk etablerades 1742. I en guidad tur får vi följa tillverkningen i hyttan – från smältning av glasmassan till glasblåsning, slipning och målning. Kosta ägs sedan 2005 av New Wave Group AB med huvudägaren Torsten Jansson. I företagsgruppen ingick även bland annat Orrefors Glasbruk. Detta lades ner 2013 och i Kosta tillverkas numera även glas under varumärket Orrefors.
- Efter guidningen egen tid för besök i området kring glashyttan, inklusive Kosta Boda Art Gallery (med Mathssons utställningshall) och shopping (och em-kaffe på egen bekostnad).
- 16.45 Avfärd
- 17.15 **Incheckning på Stora Hotellet i Nybro.** Fastigheten uppfördes 1935 och inhyste vid tidpunkten ett hotell, ett stadshus och även en bank. Den har därför från start haft en central roll i Nybrobornas liv. 2019 förvärvades fastigheten av två familjer, som genomförde en total renovering med målet att lyfta fram och bevara byggnadens originaldetaljer. Men de har även tagit sig friheten att förstärka interiören med dåtidens kända och populära inredningsstil – art déco.
- 18.15 Vi får en guidad visning av Stadshussalen, eller Theandersalen. Här har konstnären Gunnar Theander skapat en fantastisk freskomålning, som skildrar Nybros historia från hantverksort till industristad. I taket hänger Orrefors takkronor designade av Simon Gate.
- Därefter gemensam middag på hotellet – tvårättersmeny med kaffe och pralin. Ett glas vin/fatöl ingår.

Torsdag 12 juni

- 08.30 Avfärd. En liten rundtur med bussen i Nybro och dess nära omgivning
- 09.30 Ankomst till Orrefors.
- Guidad visning av Hammarsmedjan.** Orrefors startade som ett järnbruk på 1720-talet. Från järnbruksepoken finns en hammarsmedja och gnistugn byggda 1841. Järnbruket var i drift fram till 1914. År 2014 återinvigdes smedjan som ett levande museum. Den ideella föreningen Järngänget har efter tusentals timmar av arbete sett till att vattenhjul och maskiner åter är i drift. Det blåser, pustar och dunkar!
- Besök och guidning på Orrefors Museum,** som belyser glasbrukets historia och drivs av den ekonomiska föreningen Glasrikets Skatter. Här berättas sagan om hur ett litet glasbruk nådde världsberömmelse, med sitt graalglas med graverad dekor och med glaskonstnärer som Simon Gate och Edward Hald. Orrefors glasbruk var i drift under åren 1898–2013.
- Besök och guidning på Orranäs glasbruk,** som etablerades 2017 i Orrefors. Efter en förödande brand i juni 2023 är hyttan nu återuppbyggd och i drift. Här tillverkas munblåst och skulpterat glas till unika föremål. Konstnärer och formgivare samarbetar med glasblåsare från idé till förverkligande.
- Lunch på Orranäs** i bistron The Glassblower Café & Crêperie.
- 13.30 Avfärd
- 14.00 **Besök på Mickejohans Konstglas i Örsjö.** Glasblåsarmästare Micke Johansson driver sedan 2011 sin egen glashytta hemma på gården utanför Örsjö. Vi får se Micke i aktion

– han är en av få blåsande glaskonstnärer i Sverige och tillverkar allt sitt glas på fri hand med stor yrkesskicklighet. Strax intill glashyttan finns ett showroom och en shop.

Besök i Örsjö kyrka, den sista av 12 centralkyrkor som ritades av arkitekten Emil Langlet, med inspiration från italienska kupolkyrkor. Den sexkantiga kyrkan i Örsjö invigdes 1893. Vid en brand påsken 1974 ödelades kyrkan. Den återuppbyggdes på de kvarstående murarna och återfick sin tidigare exteriör. Kyrkorummet fick en ny interiör och återinvigdes 1976. Komminister Göran Madeland berättar om kyrkans historia.

16.30

Avfärd, med ett stopp på hemvägen.

ca 20.00

Åter i Ängelholm